

idet jeg er overtydet om, at navnlig den Mand, jeg her nævnte, den tidligere Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgfreds, ikke vilde være gaaet saa vidt, som han gif, naar han ikke havde troet, at der var Meget, der fra Billighedens Standpunkt kunde tale for en saadan Afgjørelse, og naar han ikke tillige havde haft den Overtydning, at det af politiske Hensyn var det Rigtigste at gaae den Vej. Jeg kan, som sagt, af Hensyn til dette Grundlag berolige mig ved at gaae det Skridt videre, som Regeringen har foreslaaet, idet den har forhøiet den faste Sum noget udover det Forslag, der fremkom fra den Side, jeg nu nys har nævnt. Det ærede Fleertal har selv anerkjendt, at det ikke lod sig gjøre at paavise, hvilken Sum der var den retfærdige Betingelse for Afslutningen af Forholdet mellem Danmarks og Islands Finantser, men de Herrer have dog søgt at opstille noget Andet, hvorfor de have troet at have et aldeles fast og særdeles værdifuldt Grundlag, idet Udgangspunktet skulde være de Bevillinger, som gjenne Rigsdagen i en længere Mærække have været givne fra Danmarks Finantser. Med Hensyn hertil skal jeg imidlertid tillade mig en Bemærkning, som jeg ikke har seet omtalt i det ærede Fleertals Udtalelser. Det er ikke de Herrer ubekjendt, at der i de senere Aar fra Regeringens Side har været gjort flere Forslag, som gif ud paa større Tilskud fra Danmarks Finantser til Island, f. Ex. for at sætte Embedsmændene der paa en nogenlunde lige Fod med de øvrige danske Embedsmænd, ligesom der ogsaa har været foreslaaet Byggeforetagender i Island, som heller ikke ere blevne vedtagne i dette Thing; men hvorfor har man afvist disse Forslag? Ikke fordi man meente, at det var urigtigt at gaae ind paa disse Summer, men fordi man sagde, at Slikt maatte opsættes, indtil Island selv havde overtaget sin Finantsforvaltning. Jeg siger altsaa, at naar det ærede Fleertal vilde have givet et Grundlag, som var tilfredsstillende med Hensyn til det Udgangspunkt, hvorfra det er gaaet ud, skulde det have paavist, om Stillingen i Island er en lignende som den hervedende, og om ikke Tilskudet vilde have været et andet, hvis Islands Forhold havde været stillet

paa lige Fod med vore. Det er dette, det ærede Fleertal har undladt, men det er min Overbeviisning, at en saadan ligelig Tilstand ikke kan tilveiebringes for den Sum, som Fleertallet foreslaaer, og hvad vil Følgen blive deraf? Jeg er overbevist om, at Følgen vil blive, at hverken Regeringen eller det islandske Althing vil kunne gaae ind paa den Sum, som er foreslaaet af Fleertallet; men deraf vil iggen følge, at Forfatningsagen udskydes i en ubestemt Fremtid. Nu forekommer det mig, at en Forfatningsforandring for Island er en retfærdig Fordring fra den islandske Befolknings Side, og jeg kan ikke tænke mig, at den danske Rigsdag skulde ville overse det Gode, der ligger i, at et Folk faaer en saadan større Indflydelse paa sine Anliggender som den, der paatænkes ved den nye Forfatningslov. Den Tilstand, man nu har deroppe, er saa aldeles afvigende fra, hvad der er Tilfældet her, at det forekommer mig, at man maatte ønske sine Medborgere paa Island snarest mulig at komme ud af dem og at komme til Noget, der dog ligter den Tilstand, vi have her. Jeg vil derfor troe, at den danske Rigsdag ikke vil lade sine af Naturen saa stedmoderlig udstyrede Medborgere paa denne fjernliggende D komme til i længere og ubestemt Tid at lide med Hensyn til de saa vigtige borgerlige Forhold for at spare nogle Tusinde Rigsdaler om Aaret. Lad os dog betænke, at vi udgive betydelige Bidrag til, hvad der meget mere er til Morsskab, til Fornødtelse, til Lyst, end til egentlig vigtige Statsformaals Opnaaelse. Jeg vil f. Ex. spørge, om det dog ikke vilde være underligt, naar vi vedblive at give et stort Tilskud til det kongelige Theater, men derimod forhindre 60,000 Medborgere fra at komme til en fuld Nydelse af de borgerlige Rettigheder, fordi vi skulle spare omtrent 10,000 Rd.; det tager sig i mine Dine høist uheldigt ud at skulle gaae to saa forskellige Veie i disse to Anliggender. Der har været gjort opmærksom paa, at man maatte erindre, at Island Intet bidrog til de almindelige Statsformaal, men lad os da ogsaa see, hvilke af de Goder, som de almindelige Statsformaal bringe Landet, Island har. Er Dan-